

Imprezy folklorystyczne i regionalne

Z roku na rok wzrasta liczba festiwali folklorystycznych. Wg obliczeń dziennikarzy w samym czerwcu odbyło się ich blisko 30. Wzrasta też liczba „Dni” regionalnych, różnych imprez, w których wystawy sztuki ludowej, kiermasze ludowych wyrobów, pokazy folkloru należą do głównych punktów programu, reprezentując dorobek kulturalny poszczególnych ośrodków, ich tradycje oraz stanowiąc niezawodną atrakcję wszelkich „festynów”.

Maj

14 V — w ramach „Dni Oświaty, Książki i Prasy” — Muzeum Kujawskie we Włocławku zorganizowało na terenie miasta pokaz tradycyjnego sypania wzorów płaskim. W konkursie brały udział artystki ludowe ze Świątkowic, Zarowa, Boniewa, Kruszynka, Skibic i Gajówki. Przyznano nagrody i wyróżnienia. Imprezie towarzyszyły występy kapeli ludowej spod Kowala.

*

16 V — w Wałczu odbyła się inauguracja „Dni kultury ziemi złotowskiej” (w rewanżu za „Dni kultury wałeckiej” w Złotowie). Wśród licznych wystaw, obrazujących dorobek kulturalny tego terenu, otwarto wystawę ilustrującą polskie tradycje ludowe na ziemi złotowskiej oraz wystawę złotowskich plastyków amatorów.

*

20 V — odbyła się inauguracja „Dni kaszubskich” w Warszawie,

zorganizowana przez Wyd. Kult. St. RN, Towarzystwo Przyjaciół Sztuk Pięknych i gdański WDK. Z tej okazji, w Starej Kordegardzie w Łazienkach otwarto wystawę pn. „Sztuka ludowa Pomorza Gdańskiego”, na której pokazano rzeźby, ceramikę, meble, strój, haft, instrumenty muzyczne, chodniki, wyroby z korzeni, obrazy na szkle.

W dniu otwarcia wystawy zorganizowano spotkanie z autorami wystawionych prac, przy czym garncarz kartuski — Józef Kazimierzczak, hałciarka z Wdzydz — Władysława Wiśniewska, malarka na szkle — Anna Basman z Gnieźdźewa, plecionkarka Helena Knut z Wdzydz i rzeźbiarz Adam Zwołakiewicz ze Skrzydłówek — demonstrowali swoje umiejętności, sprzedając na miejscu swe prace.

Imprezie towarzyszyły występy zespołu pieśni i tańca „Kaszuby” z Kartuz.

W czasie uroczystości otwarcia wystawy, wiceminister Bogusław Płaza wręczył nagrodę Ministra Kultury i Sztuki Józefowi Kazimierzczakowi, obchodzącemu właśnie 40-lecie pracy artystycznej.

*

20 V — na Starym Mieście w Lublinie odbył się Jarmark Wieków, na którym 17 twórców ludowych sprzedawało swe wyroby. Impreza cieszyła się wielkim powodzeniem.

*

24 V — odbyła się inauguracja „Dni Miechowa”. Wśród wielu imprez zorganizowano pokonkursową wystawę prac artystów ludowych z pow. miechowskiego.

Il. 1. Wiceminister Bogusław Płaza wręcza nagrodę Ministra Kultury i Sztuki Józefowi Kazimierzczakowi

Il. 2. Pokaz sypania wzorów płaskim we Włocławku.

*

V — w ramach „Dni Radomia” zorganizowano wystawę sztuki ludowej: kowalstwa, garncarstwa, rzeźby, tkactwa, wycinanek i pająków. W osobnej gablocie zaprezentowano eksportowane wyroby ludowej spółdzielni w Ilży. W wystawie brało udział 20 twórców ludowych z północnej Kielecczyny. Na otwarciu przygrywała kapela z Borkowic k. Przysuchy. Organizatorem wystawy było Muzeum Regionalne w Radomiu.

*

V — w czasie „Dni Żywca” zorganizowano kiermasz pierników żywieckich i drewnianych zabawek malowanych oraz otwarto wystawę pn. „Różni”.

*

V — z okazji „Dni Oświaty, Książki i Prasy” w woj. krakowskim zorganizowano wiele imprez ludowych, m.in. „Święto kwitnącej jabłoni” w Bocheńskim. „Święto sadów” — w Łącku, wystawę „Drewno w sztuce ludowej” — w Myślenicach oraz „Dni folkloru podkarpackiego” w Giebułtowiu, na które przybyli twórcy ludowi i zespoły artystyczne z pow. myślenickiego. Wśród różnych imprez zorganizowano tu wystawę wyrobów ludowych.

*

V — w czasie „Dni Oświaty, Książki i Prasy”, pod hasłem „Kultura ludowa — dobrem narodu”, w witrynach białostockiej księgarni naukowo-technicznej i antykwariatu urządzono ekspozycję sztuki ludowej.

Il. 3 „Cepeliada” w Warszawie.

28 V — na zakończenie „Dni Oświaty, Książki i Prasy” odbyła się na pl. Defilad w Warszawie wielka „Cepeliada”, zorganizowana przez (PLiA, przy współudziale „Expressu Wieczornego”. W bogatym programie imprezy odbyły się: pokazy prac artystów ludowych, występy ludowych zespołów pieśni i tańca: „Podhale”, „Opocznianka”, „Pałuki”, „Kurpianka”, pokaz mody inspirowanej sztuką ludową („Moda Damska”, „Sztuka i Moda”) oraz przez cały dzień trwał kiermasz wyrobów ludowych z 17 regionów. Impreza ta, po raz pierwszy zorganizowana, cieszyła się ogromnym powodzeniem, gromadząc niezliczone tłumy Warszawiaków (ok. 500.000, w tym wiele młodzieży). Impreza przyniosła zysk ok. 700.000 zł.

28 V — w Szubinie odbyła się inauguracja tradycyjnej imprezy „Wiosna na Pałukach”, organizowanej przez Kujawsko-Pałuckie Towarzystwo Kulturalne w Szubinie oraz PDK i Powszechną Bibliotekę Publiczną. W imprezie brali udział twórcy ludowi i zespoły artystyczne z całego regionu pałuckiego: z Wągrowca, Żnina, Mogilna i Nakła. Zorganizowano wystawę plenerową twórczości ludowej Pałuk, przyznając nagrody i wyróżnienia artystom ludowym: Zofii Katulskiej z Annowa, Eugeniuszowi Izdebskiemu z Jaroszewa i Praksedzie Tomickiej z Obudna.

31 V — odbyła się inauguracja „Dni Nowego Targu”. W ramach tej imprezy wystąpił ludowy zespół pieśni i tańca „Podhale” oraz chór nauczycielski „Gorce”. Otwarto wystawę rzeźb Edwarda Sutora.

Czerwiec

3—11 VI — w ramach „Wiosny pod Tężniami” w Ciechocinku odbył się I Festiwal Folkloru Kujaw, zor-

ganizowany przez Towarzystwo Przyjaciół Ciechocinka, Prezydium WRN, Branżowy Ośrodek Lecznictwa Uzdrawiskowego, przy współudziale Kujawsko-Pomorskiego Towarzystwa Kulturalnego oraz Muzeum Kujawskiego we Włocławku, pod patronatem „Gazety Kujawskiej”.

W czasie Festiwalu otwarto wystawę rzeźb Stanisława Zagajewskiego oraz wystawę „Kujawska sztuka ludowa” na której zaprezentowano: rzeźby (m.in. Centkowskiego), strój, haft, wyroby ze słomy i wikliny, sztuczne kwiaty, malowanki na papierze, ręcznie zdobiony fajans włocławski tradycyjny i współczesny. Z okazji wystawy ogłoszono kilka prelekcji na temat twórczości ludowej Kujaw. Wśród innych imprez odbył się kiermasz sztuki ludowej i wyrobów z fajansu, pokaz zdobienia piaskiem oraz występy ludowego zespołu pieśni i tańca „Kujawy” z Inowrocławia i Radziejowa i kapeli ludowej ze Sławsk. Zespół z Lubania zaprezentował tradycyjny zwyczaj chodzenia z „koza”. Organizatorzy planują zorganizowanie II Festiwalu w roku przyszłym.

8—11 VI — odbyły się „Dni Pogórza Dynowskiego”. Impreza została zainaugurowana wielkim jarmarkiem wyrobów Cepeli, występami zespołów amatorskich, które zaprezentowały folklor ziemi brzozowskiej i występami kapel i zespołów folklorystycznych z Przeworska oraz Brzozowa. Otwarto też wystawę rzeźb A. Orłowskiej i T. Milczanowskiego. W imprezie uczestniczył Wojciech Siemion.

9—11 VI — w ramach „Roku kultury ludowej na Mazowszu, Kurpiach i Podlasiu” odbył się I Wojewódzki Festiwal Folklorystyczny w Ostrołęce. w czasie którego wystąpił poeta ludowy Stanisław Świątek z Ciemieniewka, pow. Ciechanów. Laureaci konkursu radiowego pn. „Do tańca, śpiewania pięknie za-

praszamy”. Zorganizowano konkurs zespołów folklorystycznych z Wykrotu, Budek, Karniewa, Celestynowa, Słubic i Sannik, a poza konkursem wystąpił zespół pieśni i tańca „Podlasie” z Siedlec. Podczas Festiwalu odbywał się kiermasz wyrobów ludowych, na którym ozdoby z kurpiowskiego jantara prezentował Wiktor Deptuła z Surowego, „byśki” — Józef Staśkiewicz, rzeźby w drewnie — Bolesław Polak. Prezentowały też swe wyroby liczne tkaczki i wycinankarki z Czesławą Konopkówną na czele.

11—18 VI — trwały „Dni Tarnowa”, zorganizowane pod hasłem: „Człowiek — praca — sztuka”. Inauguracja odbyła się z zachowaniem XIV-wiecznego ceremoniału. W ramach „Dni” odbył się II Festiwal Folklorystyczny Ziemi Nizinnych. W programie — występy zespołów ludowych oraz wielki jarmark pn. „Dzień producenta i konsumenta”, zorganizowany przez miejscowe rzemiosło, zakłady przemysłu terenowego i przedsiębiorstwa handlowe.

16—18 VI — w Opocznie odbyły się „Dni kultury opoczyńskiej”. Wśród różnych imprez program przewidywał: kiermasze wyrobów ludowych, występy kapel ludowych z terenu województwa oraz wystawę: „Ziemia opoczyńska w fotografii” i wystawę wyrobów ludowych spółdzielni CPLiA „Opocznianka”, a także wycinanek i haftów opoczyńskich.

17, 18 VI — w ramach „Dni Pułtuska” otwarta była wystawa prac plastyków amatorów.

17, 18 VI — odbyły się „Dni folkloru i sztuki ludowej w Lubaniu”, w czasie których wystąpili m.in. laureaci VII przeglądu wiejskich zespołów artystycznych Dolnego Śląska, zespół pieśni i tańca Noworudzkiego Ośrodka Kultury.

W czytelni klubu „Osadnik” otwarto wystawę rzeźb Józefa Lurki.

21 VI — odbyła się inauguracja „Dni Borów Tucholskich”, zorganizowanych po raz dwunasty. W ramach tej imprezy trwała wystawa prac kilkunastu twórców ludowych z powiatów: chojnickiego, tucholskiego i starogardzkiego oraz wystawa plastyków amatorów.

23—25 VI — trwały „Dni folkloru Białostocki”, w czasie których otwarto wystawę sztuki ludowej tego terenu.

24 VI — 2 VII — trwały „dni Skoczowa”. W dniu otwarcia odbyły się tradycyjne „Wianki” na Wiśle i festyn ludowy. W ramach „Dni”

zorganizowano „Jarmark góralski”, połączony ze sprzedażą wyrobów ludowych. Występowały zespoły regionalne z Beskidu Śląskiego oraz otwarta została wystawa prac twórców ludowych Beskidu Śląskiego i Żywieckiego. Udział brało 58 autorów, nadsyłając 165 prac malarskich i rzeźbiarskich. Przyznano nagrody: w dziale malarstwa — I nagr. otrzymał Józef Świerk z Bielska Białej za obraz pt. „Biesiada zbójnicka”, w dziale rzeźby — Stefan Miechówka z Lipowa za „świętą”.

*

25 VI — rozpoczęły się w Nowej Słupi Świętokrzyskiej „Dymarki”, które trwać mają 3 miesiące. Procesem wytopu żelaza towarzyszyło plenerowe widowisko ilustrujące życie rudników sprzed 2.000 lat. W osadzie zorganizowane zostały wystawy sztuki ludowej i kiermasze. Szczególnym powodzeniem cieszyła się ekspozycja malarstwa braci Półtoraków, których obrazy znajdowały licznych nabywców.

*

VI — odbyły się „Małe dni Krakowa” zorganizowane przez redakcję „Echa Krakowa” i krakowski Dom Kultury. W ostatnim dniu odbyła się „Cepeliada”, połączona z kiermaszem wyrobów ludowych i pokazem tkania na krosnach i haftu na tiulu. Na kiermaszu grała kapela Albina Mazura ze Zwierzynca, a całą imprezę zakończyło barwne „Wesele Bronowickie”.

*

VI — odbyła się „Niedziela kołbielska”, w czasie której, wśród różnych imprez otwarto wystawę strojów i tkanin tego regionu.

*

VI — odbył się IV Tydzień Kultury w pow. włoszczowskim. Wśród licznych imprez zorganizowano konkurs orkiestr dętych, na którym I miejsce zajęła orkiestra z Irzadz, oraz — przegląd kapel i zespołów ludowych. Rozstrzygnięto konkurs zorganizowany pod hasłem: „Kultura ludowa — dobrem narodu” — przez Wyd. Kult. WRN, Stowarzyszenie Twórców Ludowych i CPLiA.

W konkursie brało udział 17 twórców ludowych z 11 miejscowości. Po wyeliminowaniu prac, nie mających nic wspólnego ze sztuką ludową, jury przyznało nagrody. Nagrody I otrzymali: Józef Kaczmarek ze Szczekocina za otłaskorzeźby w drewnie i Zdzisław Purzchla z Kosowa za rzeźbę figuralną. Nagrody II — Eugeniusz Caban ze Szczekocina za siwańki, Wiktor Miel z Żeleźnicy za tkaniny oraz Teresa Trepka z Chlewskiej Woli za haft.

*

W ramach imprezy „Bydgoszcz 72” zaprezentowano dorobek kulturalny poszczególnych powiatów, m.in. twórczość dzieci i plastyków amatorów. Zorganizowano też występy ludowych zespołów pieśni i tańca.

*

24, 25 VI — obchodzono „Olsztyńskie Dni Folkloru”, zorganizowane po raz drugi z inicjatywy Wyd. Kult. PMRN, Stowarzyszenia „Pojezierze” i WDK — w celu ujawnienia i zaktywizowania twórców ludowych i plastyków amatorów z terenu województwa. Tegoroczną imprezę poprzedziły przeglądy i wystawy powiatowe, organizowane w czasie 1 III — 18 IV, w których uczestniczyło 300 twórców ludowych i 102 artystów amatorów. Przedstawili oni 2533 prace, z których najlepsze zostały zaprezentowane na wystawach w Reszlu i Olsztynie. W czasie Festiwalu odbyły się: kiermasz wyrobów ludowych, spotkanie z ludowymi twórcami, występy zespołów: góralskiego z Zakopanego, kurpiowskiego z Dąbrowa, pow. Szczytno, cymbalistów z Braniewa i kapeli ludowej z Biskupca.

*

30 VI — 3 VII — odbył się VI Festiwal Folklorystyczny w Płocku, zorganizowany przez Wyd. Kult. PWRN i MRN w Płocku, pod patronatem honorowym Ministra Kultury i Sztuki. Festiwal zainaugurowany został barwnym korowodem 20 zespołów i kapel ludowych, które przedelfowały ulicami miasta. Głównym punktem programu był „Koncert Mazowiecki”, w którym wystąpiły zespoły z centralnych regionów Polski, m.in. ze Słubic i Czeremna w pow. Gostyńskim, ze wsi Wykroty k. Mszynia oraz „Kurpianka” z Kadziła, „Rzeczyca”, „Żuławy”, „Powiśle” i in.

W czasie Festiwalu otwarta została wystawa: „Współczesna tkanka ludowa woj. warszawskiego”, prezentująca plon konkursu zorganizowanego przez Muzeum Mazowieckie przy udziale Wyd. Kult. WRN w ramach „Roku kultury ludowej na Mazowszu, Kurpiach i Podlasiu”.

W konkursie brało udział 211 twórców ludowych z 17 powiatów. Nadesłano 628 prac.

Nagrodę za całokształt twórczości otrzymała Dominika Bułowska z Węgrowa, nagrody I otrzymali równorzędnie: Stanisław Miszczak z Żukowa, pow. Siedlce, Stanisław i Zofia Składanowscy z Wyszkowa, bracia S. i R. Składanowscy z Tumanka, pow. Wyszaków (również za całokształt twórczości). Przyznano też 10 nagród II, 10 nagród III i 37 wyróżnień.

W programie Festiwalu odbyła się „Cepeliada”, połączona z kiermaszem sztuki ludowej, w którym brało udział ok. 90 artystów ludowych.

*

31 VI — odbyła się inauguracja „Dni Nowego Targu”, w czasie których wystąpił ludowy zespół pieśni i tańca „Podhale” oraz chór nauczycielski „Gorce”. Otwarto wystawę rzeźb Edwarda Sutora.

Wystawy

Kwiecień

1 IV — w Muzeum Górnośląskim w Bytomiu otwarto wystawę

prac Andrzeja Wawrzyniaka oraz wystawę „Sztuka Bali”, ze zb. Muzeum Etnograficznego. Z okazji tej wystawy wydano ilustrowany folder z tekstem dr. Janusza Kamockiego.

*

IV — w Dymaczowie Nowym odbyła się wystawa haftów ludowych, wykonanych przez miejscowe haftciarki pod kierunkiem Ireny Jasińskiej.

Maj

V — w Łódzkim Muzeum Archeologicznym i Etnograficznym otwarto wystawę prac 30 artystów z Borów Tucholskich, będącą wynikiem badań prowadzonych przez łódzkich naukowców na tamtym terenie. Na wystawie pokazano: rzeźbę, haft, plecionki, ceramikę, korzenioplastykę.

*

6 V — w Muzeum Etnograficznym we Wrocławiu otwarto wystawę rzeźb Józefa Lurki. Wydano katalog ilustrowany ze wstępem Krystyny Gerliczowej, notą biograficzną oraz ze spisem prac artysty.

*

7 V — w Muzeum Etnograficznym w Toruniu otwarta została wystawa: „Sztuka plastyczna proletariatu miejskiego”, na której zaprezentowano rzeźby Edwina Rasza z Grudziądza i Feliksa Maika z Włocławka. Współorganizatorem wystawy był Zarząd Uczelniany ZWM na UMK.

*

10 VI — otwarto wystawę pn. „Sztuka ludowa Puszczy Zielonej”, z okazji której wydano katalog ze spisem informacyjnym o znanych twórcach północnych Kurpi. Czynna była też druga wystawa: „Sztuka ludowa w szkole”; w okresie jej trwania zorganizowano spotkania twórców ludowych z młodzieżą szkolną.

*

11 V — w Tomaszowie Mazowieckim odbyła się niecodzienna uroczystość otwarcia jubileuszowej wystawy pn. „Twórczość ludowa Józefa Siwek na tle sztuki ludowej wsi Zakościel”. Zaprezentowano dorobek 65 lat pracy artystki, która obchodziła 80-tą rocznicę urodzin. Na otwarciu — prócz władz miejscowych przybył wiceminister Tadeusz Kaczmarek, który udekorował jubilatkę odznaką „Zasłużonego Działacza Kultury”, przyznając jej także nagrodę pieniężną. Nagrody pieniężne otrzymały również inne wybitne artystki ludowe. Jubileusz Siwkowej połączono bowiem z 25-leciem działalności artystycznej twórców ludowych Zakościela. W wystawie brało udział ok. 20 mieszkańców tej miejscowości, prezentując tkaniny, hafty, stroje, rzeźby, pisanki, wycinanki, pajaki i sztukę obrzędową.

Przy tej okazji zamieszczamy napisany przez Józefę Siwkową wiersz, który z wielu powodów wydaje się b. interesujący:

Nam twórcom ludowym
dobrze się powodzi,
bo robimy wycinanki
wozimy do Łodzi.

Ta łódzka komisja
sądzi znakomicie,
nasza rawska wycinanka
słynna jest we świecie.

My twórcy ludowi
z tego się cieszymy,
bo za nasze wycinanki
pieniążki bierzemy.

Jak tak zaraz po wypłacie
mamy lepsze chęci,
bo już wycinam koguta
co ogonem kręci.

Wycinam koguta
i taneczne lalki
bo są takie najładniejsze
rawskie wycinanki.

Nasze rawskie wycinanki
różnokolorowe,
bo je takie wymyśliły
twórczynie ludowe.

Ta Polska Ludowa
mądrze zarządziła
z prostych wiejskich kobiet
artystki zrobiła.

Zrobiła artystki
twórczynie ludowe,
bo i do wycinanki
też trzeba mieć głowę.

Nasz Wydział Kultury
o nas się frasuje,
bo twórcom ludowym
stypendia szykuje.

Nasz Wydział Kultury
bardzo bym prosiła,
żeby moja piosenka
na konkurs trafiła.

Na konkurs trafiła
i uznanie miała,
może ja bym za piosenkę
nagrodę dostała.

A bo ja już wycinanki
ładnej nie zrobiłam,
bo przez moje wycinanki
już oczy straciłam.

I Drogiemu Ministerstwu
też się kłaniam nisko
bo na imię mi Józefa
Siwkowa nazwisko.

Data urodzenia
8 grudnia 1892 r. — Zakościele.

stawie brało udział 17 twórców,
którzy zaprezentowali: rzeźby, pa-
miątki, zabawki ludowe, intarsje,
wyroby z wikliny i sztuczne kwiaty.
W dniu otwarcia wystawy odbyło się
jubileuszowe spotkanie twórców lu-
dowych z całego powiatu. Najbar-
dziej zasłużonym wręczono nagrody.

*

16 V — w Muzeum w Nowym Sa-
czu otwarto wystawę: „Dawna rzeź-
ba ludowa w fotografii” Jana Świ-
derskiego. Wydano folder ze wstę-
pem prof. dr. Romana Reinlusa.

Il. 5. Artystki ludowe z Zakościała na otwarciu wystawy.

Il. 4. Wiceminister Tadeusz Łaczmarek wręcza Józefie Siwkę odznakę „Zasłużonego Działacza Kultury”.

12 VI — w Zamku Książąt Pomorskich w Szczecinie otwarto VI Doroczną Wystawę Twórczości Amatorskiej Ludzi Morza, zorganizowaną przez ZO Zw. Zaw. Marynarzy i Portowców oraz MOMI w Szczecinie. Oprócz malarstwa, rzeźby i grafiki zaprezentowano na wystawie metaloplastykę, maskotki, figurki plecione z liny, wykonane w węglu i modele statków oraz fotogramy. Wystawa cieszyła się ogromnym zainteresowaniem publiczności i prasy.

*

13 VI — w Muzeum gorzowskim otwarto wystawę prac nadesłanych na konkurs sztuki ludowej. Organizatorem wystawy było gdańskie GDK „Kolejarz” i Muzeum.

*

14 VI — z okazji 10-lecia działalności w zakresie opieki nad sztuką ludową i 5-lecia pracy Klubu Plastyków Amatorów — otwarto w PDK w Myślenicach wystawę pn. „Drewno w rzeźbie ludowej”. W wy-

V — w PDK w Łomży czynna była wystawa wycinanek kurpiowskich ze zbiorów miejscowego Muzeum.

*

V — w garwolińskim PDK, z okazji trwającego Roku Kultury Ludowej zorganizowano wystawę prac artystów ludowych z terenu powiatu.

*

V — w Opocznie, w klubie Stowarzyszenia „Pax”, pod kierunkiem mgr. S. Rosińskiego zorganizowano wystawę twórczości ludowej o tematyce sakralnej. Pokazano: rzeźby, figurki ceramiczne, obrazy na szkle, pisanki, wycinanki. I nagr. otrzymał Kazimierz Ajs z Sulejowa za prace rzeźbiarskie.

*

V — w Klubie „Ruchu”, w Państwowym Gospodarstwie Rolnym — Zimowisko, pow. Słupsk otwarta została wiejska galeria sztuki ludowej. W pomieszczeniach dawnego pałacu

wystawiono ponad 300 rzeźb, m.in. Eugeniusza Michalskiego, pracownika PGR, którego prace wystawiane już były w kraju i w NRD. W programie dalszej działalności Klubu, jego kierowniczką, Stefania Jabłońska planuje zorganizowanie kaszubskiej izby regionalnej.

*

V — z okazji sesji PRN w Kielcach, zorganizowano w gmachu WRN wystawę malarstwa Stefana i Remigiusza Półtoraków oraz rzeźb Aleksandra Kucharskiego, Tadeusza Stachery i Stanisława Ciszka.

*

V — w Radomiu otwarta została wystawa sztuki ludowej ziemi radomskiej. Otwarcie poprzedziła prelekcja mgr. S. Rosińskiego, po której uraczono gości oryginalnym kwasem chlebowym, roznoszonym przez dziewczynę w stroju ludowym. Przygrywała kapela St. Kołasińskiego ze Zdunkowa, k. Przysuchy.

*

V — w Muzeum w Sieradzu odbyła się wystawa prac Marii Wojciechowskiej, z okazji 65-lecia jej urodzin. Jubilatka otrzymała nagrodę MKiS. Równocześnie otwarto wystawę ceramiki figuralnej Jadwigi Grała z Burzenina.

*

20 V — w Zamku Książąt Pomorskich w Szczecinie otwarta została wystawa pamiątek regionalnych. Wystawa była plonem konkursu ogłoszonego w marcu z inicjatywy Wyd. Handlu PWRN, a zorganizowanego przy współudziale Wyd. Przemysłu i Wyd. Kultury oraz Cepelii, „Art Region” w Sopotcie, WDK i STK w Szczecinie. Do konkursu zaproszono plastyków amatorów i rzemieślników, którzy nadesłali ponad 640 prac, z czego jury zatwierdziło do produkcji 268, a 45 najlepszych projektów zostało nagrodzonych. Nagrody I otrzymali: Paweł Kwidziński ze Szczecina, Leonard Krzymański z Gdyni, Eugenia Syplińska z Gdańska—Oliwy, Kazimierz Wroński ze Szczecina, Stanisław Szulc z Kobyłanki, pow. stargardzki.

*

25 V — w Muzeum Literatury im. Adama Mickiewicza w Warszawie otwarto wystawę rzeźbiarzy ludowych z pow. sierpeckiego.

*

31 V — w Ślawsku Wielkim, pow. Inowrocław — Koło Gospodyń Wiejskich przygotowało wystawę prac malarskich Ewy Lewańskiej oraz haftów kujawskich wykonanych przez członkinie Koła.

C z e r w i e c

4 VI — w Opolu otwarto wystawę sztuki ludowej pow. krapkowickiego, będącą rezultatem konkursu

ogłoszonego przez PRN. W konkursie udział brało 47 twórców, zgłaszając 266 prac, głównie z zakresu plastyki obrzędowej. Nagrody otrzymali: Anna Uliczka, w. Smolarnia, Waleśka Bałuch i Elżbieta Malik ze wsi Zużel—Bąków, Marta Mechnik, w. Raclawoczki i in.

*

9 VI — w PDK w Kozienicach otwarto wystawę sztuki ludowej ziemi kozienickiej, na której zaprezentowano dorobek konkursu zorganizowanego przez Wyd. Kult. PWRN, Cepelię i Oddział Kielecki Stowarzyszenia Twórców Ludowych.

*

11 VI — w Domu Kultury w Koszalinie otwarto Doroczną Wystawę Plastyki Amatorskiej woj. koszalińskiego. Zaprezentowano prace z zakresu malarstwa, rzeźby i rysunku.

*

19 VI — w Muzeum Kujawskim we Włocławku otwarto wystawę pn. „Kultura ludowa Kujaw”, na której zgromadzono prace najbardziej reprezentacyjne dla tego regionu z zakresu: rzeźby, malarstwa, plecionkarstwa, garncarstwa, kowalstwa artystycznego, haftu, ręcznie malowanego fajansu. Zaprezentowano też dwa typowe wnętrza izby kujawskiej. W dziale rzeźby wyróżniały się prace wybitnych kujawskich artystów ludowych — zmarłego już Feliksa Błaszczyka oraz Jana Centkowskiego z Nieszawy, Jacentego Łaskowskiego z Lubrańca i Feliksa Maika z Włocławka.

*

VI — w kozienickim PDK otwarto wystawę współczesnej sztuki ludowej, na której zaprezentowano prace 16 artystów ludowych z 10 miejscowości tego powiatu. Na wystawie dominowały wyroby ze słomy, kowalstwo, tkactwo, wycinanki. Jury konkursu przyznało nagrody, które otrzymali: Nagr. I — Genowefa Czachor, w. Jaroszek — za wycinanki, pająki i kwiaty; Natalia Baryczka z Nowej Wsi — za tkactwo oraz Stanisław Denkwicz z Jedlni — za rzeźby. Nagr. II — Franciszek Jarosz z Jedlni Kościelnej — za kowalstwo, Eugeniusz Oficjański z Głowaczowa — za ceramikę. Nagr. III — Tadeusz Leśniewski z Głowaczowa — za kowalstwo, Katarzyna Wach, ze wsi Jaroszek — za pająki oraz Janina Wawer z Głowaczowa — za bukiety i pisaniki.

*

VI — we wsi Grzymały, pow. sokólski, staraniem miejscowych działaczy, Anny Tryniszewskiej (gospodarz klubu) i Tadeusza Piwowara (kierownik szkoły) zorganizowana została wystawa tkanin ludowych, wykonanych przez miejscowe artystki. Prelekcję o tradycjach tkactwa ludowego na Podlasiu wygłosiła Janina Szewczyk, art.-plastyk z węgrowskiej Cepelii. Otwarcie wystawy zakończyły występy ludowego poety — Pawła Kamińskiego oraz zespołów artystycznych powiatowe-

go Ośrodka Kultury w Sokołowie i Szkoły Podstawowej w Grzymałach.

*

VI — w bychawskim PDK czynna była wystawa prac ludowych artystów tego powiatu. Pokazano: rzeźby, malarstwo, wycinanki, pisaniki i pająki.

*

VI — w Bochni otwarta została wystawa prac twórców ludowych połączona z ogłoszeniem wyników konkursu. Organizatorami imprezy byli: Muzeum Ziemi Bocheńskiej, Wydział Oświaty PPRN, PDK i ZP ZMW. W konkursie brało udział ponad 60 twórców, prace 33 wybrano na wystawę. Jury konkursu pod przewodnictwem prof. dr. Romana Reinfussa przyznało 8 równorzędnych nagród. Nagr. I: za rzeźby otrzymali: Jan Madej z Dziewina, Stanisław Opaliński z Bochni, Piotr Dymurski z Grobli, za malarstwo — Aniela Damiół z Buczkowa, za garncarstwo — Maciej Tracz z Dębiny, za haft — Aniela Gierok z Trzcianny, za pisaniki — Teodora Kornecka z Nowego Wiśnicza i za pająki — Katarzyna Ryś z Ubrzeży.

*

VI — Koło Gospodyń Wiejskich ze Stoku Ruskiego, pow. Siedlce zorganizowało wystawę wyrobów ludowych i sprzętów, służących do obróbki włókna lnianego. Spośród eksponatów wiele reprezentowało wartości zabytkowe.

*

VI — Cepelia zorganizowała dwie wystawy prac dzieci z ognisk plastyki ludowej, istniejących przy spółdzielniach cepeliowskich „Chalupnik” w Iłży i „Przemysł Ludowy” w Leżajsku. Ognisko z Iłży, prowadzone przez Wincentego Kitowskiego i ognisko w Medyni Głogowskiej prowadzone przez Andrzeja Rutę i Władysława Prucnała zaprezentowały rzeźby ceramiczne.

*

25 VI — w Muzeum Kujawskim we Włocławku otwarto wystawę fajansu włocławskiego, prezentującą dorobek konkursu, ogłoszonego 6 VI przez Muzeum i PWRN w Bydgoszczy. Nagrody MKiS otrzymało 47 artystów, w tym nagrody I: Eugenia Adamczewska, Jadwiga Kiełkowska, Salomea Zajkowska, Stefania Bilińska, Longina Krajewska, Jadwiga Marciniań.

*

VI — w Muzeum w Sieradzu otwarto pokonkursową wystawę rzeźby i malarstwa ludowego oraz zdobnictwa wnętrza domu regionalnego. Nagrody MKiS otrzymali: Stanisław Korpa z Rudy, Szczepan Mucha ze wsi Szale, Jerzy Kaczmarek ze wsi Wróblew, Czesław Czekalik ze wsi Stoczki, Stanisław Krzyżański ze wsi Zawada, Marian Balcerzak ze wsi Wola Bałucka.

Konkursy

M a j

V — w Muzeum Etnograficznym w Krakowie rozstrzygnięto konkursy na haft zalipiański i kowalstwo ludowe pow. krakowskiego. Jury pod przewodnictwem prof. dr Romana Reinfussa przyznało następujące nagrody: w konkursie na haft zalipiański I nagrody otrzymały — Maria Owca i Janina Lizak, II nagrodę — Stanisława Majchrowska, Felicja Curyłowa i Danuta Szczebakowa. Za kowalstwo artystyczne I nagrodę — Władysław Kołodziejczyk ze Szczyglic i Edward Mistarz z Ochojna, II nagrodę — Ludwik Piłala z Gaju.

*

23 V — rozstrzygnięto konkurs na sztukę ludową pow. brzezińskiego. Udział brało 54 artystów ludowych z 25 miejscowości. Nadesłano 773 prace. Nagrodę I otrzymała Agnieszka Lasota, w. Sangrozd.

*

25 V — rozstrzygnięto konkurs na malowane wnętrza izb kujawskich. W konkursie brało udział 15 gospodyń z pow. Włocławskiego. Nagrody I przyznano M. Żołnowskiej, W. Włodarzewskiej i E. Adamskiej ze Świątkowic oraz Z. Szmajdzie z Gajówki.

*

25 V — rozstrzygnięto IX konkurs na malowanie domów zalipiańskich. Przyznano nagrody MKiS oraz PWRN.

*

31 V — w Bochni rozstrzygnięto konkurs: „Sztuka ludowa pow. bocheńskiego”. Wśród nadesłanych prac dominowała rzeźba i garncarstwo. Przyznano nagrody MKiS, WRN, CPLiA.

*

V — w Myślenicach rozstrzygnięto konkurs na kwiaty z bibuły, ogłoszony przez WRN i PRN.

C z e r w i e c

VI — ogłoszono wyniki konkursu na haft ludowy i palmę wielkonożną, organizowanego przez Muzeum Regionalne w Złotowie. Za

haft — nagrody I nie przyznano. Nagrody II otrzymały: Celina Bytkowska z Krajenki, Teodozja Kaźmierczyk z Tarnówki, Grażyna Gawronowska ze Złotowa.

Celina Bytkowska otrzymała również nagrodę specjalną jury za upowszechnianie haftu ludowego. Nagrody III zdobyły: Maria Pierzyńska i Walentyna Ziółkowska ze Złotowa oraz Genowefa Wądkowska z Krajenki.

W konkursie na palmę wielkonożną nagrody I nie przyznano. Nagrodę II otrzymały: Zofia Kawalec-Luszczewska i Małgorzata Zasada ze Złotowa.

W obu konkursach wyróżniono Szkołę Podstawową z Krajenki.

Polska sztuka ludowa za granicą

29 IV — 20 V — w Esslingen (NRF) Kreisjugendring zorganizował wystawę polskiej rzeźby ludowej z eksponatów dostarczonych przez BHZ DESA. W wystawie wzięli udział: Marian Adamski, Stanisław Denkwicz, Ignacy Kamiński, Marian Ulc, Filomena Robakowska, Stanisław Słomiński, Henryk Wierchowski, Adam, Henryk i Stefania Zegadłowie, Mieczysław Zegliński, Edward Kołacz, Wincenty Krajewski, Piotr Suszczewicz, Edward Szymborski.

*

3 V — 3 VI Galeria Pro Arte Kasper w Morges (Szwajcaria) zorganizowała międzynarodowy konkurs malarstwa naiwnego. Srebrny medal uzyskał Jan Piaskociński z Warszawy za obraz „Defilada”. Ekspozycję wystawiła BHZ DESA.

*

24 VI — Spoleto. W ramach imprez „Festiwalu dwóch światów” w Spoleto otworzono w obecności Ambasadora RP w Rzymie wystawę „Nati della Polonia”, wydano plakat oraz katalog z barwną reprodukcją rzeźby Adama Zegadły. Wstęp do katalogu napisał Komisarz wystawy A. Jackowski. Pokazano ponad 200 dzieł współczesnych od pogranicza ze sztuką ludową poczynając (obrazy Z. Barańskiej, E. Peksovej, A. Słowińskiego, rzeźby: Lameckiego, Krajewskich, Wierchowskiego, Niewoli, A. Zegadły) poprzez obrazy górników (Holesza, Wróbla, Urbanka, Sówki) znanych twórców

naiwnych jak M. Korsak, B. Podjaski, T. Ociepka, Z. Radke, J. Skoczyła, E. Kołacz (rzeźba). Prace nie zakupione na wystawie będą później wystawione w różnych miastach włoskich przez inicjatora i organizatora p. Vittore Querel'a, właściciela „La Feluca” największej w Rzymie galerii zajmującej się sztuką naiwną. Ekspozycję dostarczyło BHZ DESA.

*

W Galerii Seraphine w Paryżu miała miejsce indywidualna wystawa malarstwa naiwnego Marii Korsak z Warszawy.

*

VI — w ramach „Dni Polskich” w Mulhouse (Alzacja), mieście słynącym z tradycji tkackich, Muzeum Etnograficzne w Krakowie zorganizowało wystawę polskiego stroju i tkaniny ludowej.

*

W Ośrodku Kultury Polskiej w Budapeszcie czynna była wystawa pn. „Ziemia Kielecka”, na której obok fotogramów pokazano liczne ekspozycje sztuki ludowej z Muzeum Świętokrzyskiego, jak: ceramikę, rzeźbę, stroje ludowe, wyroby kowalskie. W uroczystym otwarciu wystawy brał udział wice-przewodniczący PWRN w Kielcach, J. Kosowski oraz kierownik Wydz. Kultury PWRN A. Pierzchała.

Inne

31 V — odbyło się uroczyste wręczenie dorocznych nagród im. Jana Pocka, ufundowanych przez redakcję „Chłopskiej Drogi”. Laureatami roku 1972 zostali: Felicja Jaroszewicz z Janowa, pow. sokólski — tkaczka ludowa; Emilia Michalska z Cieszyńska — poetka ludowa, rzeźbiarka, wycinankarka; Klara Prilowa z Kcyni, pow. Szubin — rzeźbiarka, wycinankarka, hafciarka; Jarosława Janina Fiutowska, znana jako Hanka Nowobielska — poetka z Podhala; Wincenty Krajewski z Zawidza pow. Sierpc — rzeźbiarz; Feliks Rak z Borowiec, pow. Włoszczowa — pisarz ludowy, działacz; Jan Sławiński z Pawłowa — garncarz lubelski.

Kronikę opracowała
Jadwiga Jarnuszkiewicz